12/03/2020

Για τις ημέρες αυτές που περνάμε δύσκολα

/ Ορθόδοξες Προβολές

Ό,τι έχει να κάνει με την πνευματική ζωή, ό,τι ζούμε μέσα στην εκκλησία, μπορεί κανείς να το ζει με δύο τρόπους: Ο ένας τρόπος είναι να μην βάζει καθόλου την καρδιά του στα πράγματα. Να είναι όλα τυπικά, θεωρητικά και λογικά. Να μην αγγίζεται ποτέ η καρδιά, να μην απασχολείται ποτέ η καρδιά με όλα αυτά που συμβαίνουν στην πνευματική του ζωή. Ο άνθρωπος δηλαδή να κρατάει συνειδητά την καρδιά μακριά από τα τελούμενα και έτσι ουσιαστικά να νιώθει ότι τα ελέγχει κιόλας. Αυτό είναι μια παγίδα μεγάλη γιατί κάθε φορά που ο άνθρωπος ανακαλύπτει ότι η καρδιά του είναι έξω από τα πράγματα καταλαβαίνει ότι και ο ίδιος είναι έξω από τα πράγματα, ο ίδιος δεν μετέχει στη ζωή της εκκλησίας, δεν μετέχει στην ζωή την πνευματική.

Ο άλλος τρόπος είναι να βλέπει κανείς την καρδιά του να μετέχει στα πράγματα που σημαίνει ό,τι και να συμβαίνει εξωτερικά, να έχει αντίκτυπο εσωτερικό στην καρδιά. Δηλαδή ό,τι τελείται εξωτερικά, είτε αληθινά μέσα στην εκκλησία, μέσα στη λατρεία της εκκλησίας, είτε προσωπικά στον αγώνα του καθενός, ό,τι τελείται να το βλέπει να σταλάζει μέσα στην ύπαρξή του, να σταλάζει μέσα στην καρδιά του, να αφορά την καρδιά του, να αφορά το πρόσωπό του σε πολύ

προσωπική βάση. Τότε όλα αποκτούν μια προσωπική πλέον αίσθηση, μια προσωπική λειτουργία, όλα είναι αληθινά πια, όλα αφορούν το πρόσωπο του ανθρώπου και όλα καθρεφτίζουν ουσιαστικά αυτά που ζει ο άνθρωπος.

Το να περάσεις από το τυπικό μέρος στο ουσιαστικό, το να περάσεις δηλαδή από τη λογική των πραγμάτων στην προσωπική κατάθεση, στην καρδιακή ζωή, δεν είναι απλό πράγμα. Ο άνθρωπος πρέπει να ταπεινωθεί. Μόνο ο ταπεινός άνθρωπος έχει καρδιακή ζωή. Ο υπερήφανος άνθρωπος τα κάνει όλα λογικά, για να μπορεί να επιπλέει μέσα στην υπερηφάνειά του. Όταν όμως ο άνθρωπος ταπεινωθεί τότε όλα γίνονται αληθινά μέσα του. Η καρδιά πια αρχίζει και έχει βιώματα, αρχίζει και έχει αισθήσεις, πνευματικές αισθήσεις, τα πάντα αρχίζουν να είναι αληθινά μέσα στη ζωή του. Τότε για πρώτη φορά ανακαλύπτει ο ίδιος ότι έχει προσωπική ζωή, πνευματική ζωή, προσωπική πνευματική ζωή. Και μάλιστα ότι το πρόσωπο του Θεού τον απασχολεί πια σε προσωπικό επίπεδο και όχι σε χρηστικό επίπεδο εσωτερικό αλλά σε προσωπικό επίπεδο.

Τα πάντα χτυπάνε μέσα του. Εκεί θα δει ο άνθρωπος στο τι παρουσία Θεού υπάρχει μέσα στη ζωή του, εκεί θα δει κατά πόσο είναι ανοικτός στο πνεύμα του Θεού, στο κατά πόσο έχει υποστείλει μέσα του τους φόβους του, τις ανασφάλειές του, την ανθρώπινη λογική του, για να μπορέσει να υπάρξει μέσα του η παρουσία του Θεού. Κατά πόσο ο ίδιος έχει αισθανθεί την αμαρτωλότητά του, κατά πόσο αυτή η αμαρτωλότητα αντιστάθηκε βαθιά μέσα του ως εμπόδιο στην σχέση του με τον Θεό και κατά πόσον η παρουσία του Θεού πια διακυβεύεται από την δική του προσωπική ζωή. Τότε όλα αποκτούν μια προσωπική διάσταση. Τότε πλέον ο πόνος και η μετάνοια είναι πολύ προσωπικό θέμα και πολύ αληθινό θέμα.

Η προσευχή είναι κάτι πολύ αληθινό γιατί αφορά την κραυγή μιας ψυχής προς τον Θεό -αλλά μιας ειλικρινούς κραυγής – που βγαίνει από τα μέσα του και όχι από τη λογική. Όλα είναι πλέον αληθινά. Ο άνθρωπος πια ζει την αλήθεια τη δική του ενώπιον του Θεού. Αλλά προηγήθηκε ένα μεγάλο στάδιο όπου έπρεπε να φθάσει σε κατάσταση ταπείνωσης για να μπορέσει να ακούσει ο ίδιος την καρδιά του, να μπορέσει ο ίδιος να είναι σε επαφή με την καρδιά του.

Τα λέω όλα αυτά για να καταλάβουμε ότι στις ημέρες αυτές που περνάμε λίγο δύσκολα εξωτερικά γιατί μας πιέζουν καταστάσεις εξωτερικές, είναι η ώρα να δει κανείς κατά πόσο στην προσωπική του ζωή δρα και κινείται το πρόσωπό του, δρα και κινείται η ύπαρξή του προσωπικά, η καρδιά του προσωπικά, κατά πόσο τον αφορά προσωπικά η σχέση του με τον Θεό, κατά πόσο μπορεί και παλεύει μέσα του τους φόβους του και τις δυσκολίες του, κατά πόσο οι λογισμοί που αναπτύσσονται πολλές φορές επιθετικά εναντίον του μπορούν και καταστέλλονται δια της πίστεως του, δια της αγάπης του, δια της εμπιστοσύνης του στον Θεό, κατά πόσο

όλα αυτά είναι αληθινά πράγματα μέσα στη ζωή του.

Είναι η ώρα να δουμε ποια είναι η πνευματική ζωή ημών των χριστιανών; Πόσο πραγματική πίστη έχουμε προς τον Θεό; Πόσο ο φόβος υποστέλλεται μπροστά στο γεγονός της πίστεως; Πόσο ο άνθρωπος είναι ειλικρινής ενώπιον του Θεού; Πόσο ζει την εμπειρία του Θεού μέσα του; Πόσο ο ίδιος αισθάνεται την αμαρτωλότητά του ως εμπόδιο και πονάει και κλαίει για αυτήν; Πόσο αισθάνεται την παρουσία του Θεού ως μια δύναμη; Κι αυτή η ύπαρξή μας πολλές φορές δυσκολεύεται να αφεθεί στα χέρια Του. Όλα αυτά δείχνουν ποιος πραγματικά είναι ο εαυτός μας.

Όταν έρχονται τέτοιες δοκιμασίες, όταν έρχονται πράγματα που πιέζουν την ύπαρξη του ανθρώπου, είναι ευκαιρία για τον καθέναν από μας να δει ποιος πραγματικά είναι ενώπιον του Θεού. Ποιος πραγματικά είναι ο καθένας από μας ενώπιον της συνειδήσεώς του. Ποιος πραγματικά είναι ενώπιον της ύπαρξής του. Είναι μια ευκαιρία τώρα για μάς, να δούμε η προσευχή μας πόσο πίστη έχει; Πόσο αληθινή είναι; Πόσο ανοίγεται πραγματικά προς τον Θεό; Πόσο ακουμπάει με εμπιστοσύνη; Πόση ξεκούραση αισθάνεται ενώπιον του Θεού, έστω κι αν έξω υπάρχουν μάχες και πιέσεις; Να δει κανείς, καθένας από μας τι θέλει μέσα του πραγματικά όμως, πραγματικά. Ποια είναι η προσωπικότητά του; Ποια είναι η προσωπική του ζωή ενώπιον του Θεού;

Είναι μεγάλη ευκαιρία αυτή που έχουμε τώρα. Γιατί; Γιατί πολλές φορές διαβάζουμε στα συναξάρια των αγίων, τον κόπο τους και τον αγώνα τους, τις δυσκολίες τους, τα κατορθώματά τους, τις λύσεις που έδωσαν στις πιέσεις που αισθάνονταν. Αλλά όλα αυτά πολλές φορές τα καταλαβαίνουμε συναισθηματικά, λογικά, όχι πραγματικά και υπαρξιακά. Έρχεται η ώρα και στη δική μας ζωή που

μας χτυπάει την πόρτα η αλήθεια της ζωής και μας λέει: για να δούμε τώρα, μέχρι τώρα τι κάναμε; Τι έχουμε πετύχει; Ποιοι πραγματικά είμαστε; Ποιος είναι ο εαυτός μας; Ποιο είναι το πραγματικό ηθικό βάρος που έχουμε στην πνευματική μας ζωή;

Το αισθανόμουνα σήμερα πάρα πολύ έντονα, πόσο σημαντικό είναι να εκμεταλλευθεί κανείς τέτοιες στιγμές, όχι για να ξορκίσει ένα φόβο, αλλά για να μπορέσει να δει, να αισθανθεί τον εαυτό του αποκεκαλυμμένο, αληθινό, γυμνό ενώπιον της αλήθειας του Θεού.

Αυτά που μας πιέζουν θα έρθουν, θα φύγουν, θα έρθουν άλλα, θα φύγουν κι αυτά. Εμείς όμως οφείλουμε από όλα αυτά, να κερδίσουμε. Να είμαστε μέρος της αλήθειας του Θεού και να γίνεται αυτή η πραγματικότητά μας. Απλά να παλεύουμε με κάθε τι που είναι μέσα μας ψεύτικο, κάθε τι που είναι μέσα μας άρρωστο, αδύνατο, κούφιο, υποκριτικό. Πρέπει πρώτα αυτά να πολεμηθούν. Κι αυτά πολεμούνται μέσα στο πολύ βαθύ σκοτάδι του κελιού μας. Εκεί μέσα μπορούν να πολεμηθούν, εκεί βλέπει κανείς ποιος πραγματικά είναι.

Εύχομαι με όλη μου την καρδιά από όλη αυτή την περιπέτεια που ζει η πατρίδα μας και όλος ο κόσμος, να βγούμε πολύ ωφελημένοι όλοι μας. Πιο ταπεινωμένοι ενώπιον του Θεού, πιο αληθινοί ενώπιον του Θεού και ενώπιον της συνειδήσεώς μας. Και όλα τα άλλα τα αναλαμβάνει ο Θεός. Μας τα έχει υποσχεθεί άλλωστε. Τότε πραγματικά ησυχάζουμε όταν γεμίζουμε με εμπιστοσύνη στο σχέδιο του Θεού, στην παρουσία του Θεού.

Εύχομαι με όλη μου την καρδιά λοιπόν να είναι μέρες γόνιμες για όλους μας αυτές οι μέρες.

Ιερέας της Ορθόδοξης Εκκλησίας

Απομαγνητοφώνηση ομιλίας κατά την Προηγιασμένη Λειτουργία της Τετάρτης 11/3/2020